

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen Dnevnik III.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.
TELEFON STEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 18.633.

Diktatura in demokracija.

V zadnjem času je postalo že skoraj
modno, da se z vsem poudarkom govori
o slabih straneh parlamentarizma in pro-
slavlja diktaturo, kakor bi jo hoteli uve-
ljaviti razni fašisti. In čeprav je ves se-
danji fašizem naravnost prepčen z bar-
barizmom, čeprav oznanjajo njegovo sla-
vo požgane hiše, krvavi umori, se naj-
dejo vendarle tudi »demokrati«, ki mi-
slijo, da so moderni, če zaničujejo de-
mokracijo in njene pridobitve. Toda vsi
ti krivi demokrati niso niti najmanjše
modni, temveč samo skrajno reakcio-
narni in nesposobni za javno delo. Zakaj
vsi ti ljudje ne bi odklanjali demokra-
cije, če bi mogli pri splošni volilni pra-
vici dobiti večino volilcev za sebe, toda
ker tega ne morejo — a si domišljujejo,
da jim gre komanda nad ljudstvom, zato
bi hoteli priti do nje potem diktature.
Samo v tem je stvar in samo v tem obsto-
ji njihova modrost in demokracija.

Je sicer res, da je današnji parlamen-
tarizem v krizi in da išče moderna de-
mokracija novih potov. Toda iz tega ni-
kakor ne sledi, da bi bila diktatura
boljša, da bi fašizem mogel dati člove-
stvu več. Iz dosedanje krize demokracije
sledi samo eno, da je svetovna vojna
dala toliko novih problemov, da je tako
zelo povečala spoznanje ljudstva, da se
ni moglo človeštvo rešiti vsega problema
in da zato išče parlamentarizem nove
metode, po katerih bo mogel obvladati
problem.

V tem je namreč bistvena razlika med
parlamentarizmom in diktaturo, da hoče
prvi najti rešitev, ki bi jo sprejelo vse
ljudstvo, ki je torej objektivno pravilna,
diktatura pa hoče čisto subjektivno re-
šitev vsiliti vsemu ljudstvu. Teoretično
bi se sicer mogli igrati z možnostjo,
da more biti subjektivna rešitev vелеuma
boljša od objektivne rešitve večine. To-
da zakaj tisti vелеum ne nastopi, zakaj
se ne poda jamstva, da bo vladal v res-
nici le vелеum.

To jamstvo bi bilo tem bolj potrebno,
ker so se dosedaj vsi fašistovski vелеu-
mi izkazali kot silno slabi voditelji
ljudstva. Primo de Rivera še ni razven
par nasilnih odredb pokazal prav nobe-
nega uspeha in tako splošno razočaranje
je bilo v Španiji nad njegovo vlado,
da se je morala unakniti civilni. Pan-
galos, drug majhen diktator, si razven
smrtne kazni za samomorilce in boja
proti kratkim krilom menda ne bo pri-
boril nobenega drugega uspeha. In če
omenjamo Mussolinija, najmočnejšega
med vsemi, potem menda tudi njegov
najboljši pristaš ne bi mogel trditi, da
bi njegovim uspehom ne bila zavidna
niti slabotna parlamentarna vlada.

Nimamo še danes v Evropi fašistovske
vlade, ki bi mogla pokazati na uspeh.
Edino sovjetska vlada bi mogla tvoriti
relativno izjemo. To pa samo zato, ker
ni vlada posameznika, temveč vlada in-
teligentov, ki tako po svoji borbenosti in
volji, ko tudi po intelektu prekašajo dru-
ge. Pa celo sovjetska vlada mora stalno
retirirati in svojo diktaturo vedno bolj
obleči v rokavice.

Edino mi, naj naredimo izjemo in po-
beremo to, kar se je po vsem svetu iz-
kazalo kot slabo, ter zavržemo to, kar je
preizkušeno kot dobro.

Nič zato, če ima danes parlamentari-
zem tudi svoje napake, toda ima zato tu-
di danes svoje prednosti, ki napake sto-
krat odtehtajo. Parlamentarizem vzgaja
narod in zaradi našega, čeprav še silno
revnega parlamentarizma, ve tudi naš
najbolj priprost človek o državnem
ustroju in državni politiki stvari, o ka-

Politika sporazuma močnejša od Pašića.

Beograd, 5. januarja. Včeraj je po
daljšem presledku izšel »Politički glas-
nik«. V njem je članek, v katerem se
pravi: Zmede v vladni koaliciji dajejo
javnosti povod, da prihaja do prepriča-
nja, da politika sporazuma ni prebrodi-
la vseh zaprek in da je dovolj razlogov,
da se boji za svojo stalnost. Treba je ta-
koj naglasiti, da je ta strah proizvod
zgrešenega gledanja na stvar. Javnost
gleda na sporazum skozi radikalno-radi-
čevsko koalicijo. Politika sporazuma pa
je neodvisna od RR koalicije in ima svo-
jo glavno vrednost v tem, da je v njej
podano načelo, da se doseže plemensko
ravnotežje v državi, kar je mogoče le ta-
ko, da imajo vsa tri plemena sorazmerno
vpliv na vodstvo državnih poslov. Iz te-
ga načela, ki tvori osnovo politike, je iz-
šla sedanja vlada RR. Toda, ako se skle-
pa, da bi z razpadom RR koalicije do-
živela poraz politika sporazuma, znači to

nepoznanje pravega stanja stvari. Tež-
koča je na drugi strani. Ni nobena taj-
nost, da politika sporazuma ni simpatič-
na enemu delu radikalov in to prav one-
mu delu, kateremu stoji na čelu Pašić.
Ker ta del radikalov kaže neko razpolo-
ženje za razpad koalicije, prihaja jav-
nost do zaključka, da bo tudi ta koalicija
doživela usodo svojih prejšnjih koalicij
in da bo Pašić ponovil svojo staroznano
igro z radikalno homogeno volilno vlado.
Ali, ako bi se vesti o namerah šefa ra-
dikalcev izkazale kot točne, bi to ne po-
menjalo krize politike sporazuma. To bi
bil samo udarec za edinstvo radikalne
stranke in znak za obrazovanje nove
koalicije radičevcev, demokratov in ene-
ga dela radikalov na čelu z Ljubo Jova-
novičem ali dr. Ninčičem. Zato v dobro
poučenih krogih verujejo, da nas Pašić
tokrat ne bo mogel iznenaditi s svojo
volilno listo.

»POLITIČKI GLASNIK« O REKONSTRUKCIJI VLADE.

Beograd, 5. januarja. »Politički glas-
nik« piše o rekonstrukciji vlade: Po ožji
rekonstrukciji, ki je razočarala več mi-
nistrskih kandidatov v radikalnem klbu,
se pričakuje z veliko nesirpnostjo
širša rekonstrukcija radikalnega dela
vlade. S to širšo rekonstrukcijo se mora
pričeti v drugi polovici prihodnjega me-
seca, potem ko bo sprejet zakon o cen-
tralni upravi. Povodom te rekonstrukci-
je, katere glavni cilj je pomiriti razbur-
jene duhove v radikalnem klubu, se go-
vori, da bo obsegala vse ministrske kan-
didate poedinah skupin v radikalnem
klubu. Tako je verjetno, da razen Velje
Popovića, ki velja za moža ožjega Paši-
čevega kroga, stopi v vlado nekoliko
odličnejših prijateljev Ljube Jovanovića.
Tu se misli na Ninko Perića in Nikolo
Subotića. Sodi se, da se bodo tudi mlajši
člani kluba pomirili z vstopom v vlado.
So pa taki, ki tega ne verujejo in trde,

da bo Pašić tudi prihodnjič bolj upošte-
val prijatelje svoje hiše, kakor pa raz-
položenje v klubu. Za tako mnenje je
najti dober primer pri zadnji rekonstruk-
ciji. Znano je, da je Pašić hotel imeti v
ministrstvu Subotića, Kojića ali pa sku-
pino poslovnih ljudi, katere vodila Veli-
zar Janković in dr. Laza Marković. Iz-
gleda, da ne uživajo vsi potrebnega za-
upanja in je zato moral Pašić uničiti ta
ukaz. Razen tega je Krsta Miletić delal
vsekakor proti Pašićevi volji na to, da
se ministrstvo za promet poveri Ljubi
Zivkoviću, ker se je nadejal, da bo ta
njegov prijatelj imel več sreče v držav-
nih poslih, ki mu kot poslovnemu člove-
ku niso neznani, kakor pa v radikalnem
klubu. Toda ni mu mogel zagurati po-
trebnega zaupanja in tako je prišlo do
tega, da je našel Pašić najsrečnejšo re-
šitev v tem, da je izbral za prometnega
ministra Krsto Miletića.

Abdikacija Karola sprejeta.

Bukarešta, 5. januarja. Parlament je
sprejel vladni predlog o abdikaciji prin-
ca Karola. Seja je potekla brez inciden-
ta. Opozicija pri glasovanju ni sodelova-
la. Za člane regentstva so bili izvoljeni
princ Nikola, rumunski patriarh in pred-
sednik vrhovnega sodišča.

VELIKE MANIFESTACIJE ZA KAROLA.

Bukarešta, 5. januarja. Ker se je princ
Karol odrekel pravici prestolonasledstva,
je na vseh mestih in krajih Rumunije
prišlo do velikih manifestacij za prince
Karola. Vlada je odredila, da mora biti
vojska pripravljena. Častnikom je naj-
strožje prepovedano, sodelovati pri ka-
kih političnih demonstracijah ali zboro-
vanjih.

KAROL IZKLJUČEN IZ RUMUNSKÉ VOJSKE.

Bukarešta, 5. januarja. Princ Karol je
izključen iz rumunske vojske. Minister
kraljevega dvora se je povrnil iz Milana
in je sporočil, da je princ že zapustil Ita-

lijo. To pomeni, da noče slišati o nobe-
nih nadaljnjih pogajanjih. — Vsi ured-
niki listov v Transilvaniji so bili pozva-
ni na policijo, kjer jim je bilo naročeno,
da ne smejo o Karolovi abdikaciji pisati
nič drugega kakor službena obvestila.

Bukarešta, 5. januarja. Princ Karol
ostane še vnaprej rumunski državljan.
Izbral pa si bo novo ime, in sicer Scarlat-
Monastireanu. Princ se bo ločil od svoje
žene.

BRATIANU DEMISIONIRAL.

London, 5. januarja. Javljajo iz Buka-
rešte, da je ministrski predsednik Bra-
tianu podal demisijo. To se spravlja v
zvezo z abdikacijo princa Karola, ki se
ni razumel z Bratianujem in z nekateri-
mi člani njegove vlade.

TURČIJA ODKLONILA BALDWINOV PREDLOG.

Angora, 5. januarja. Turška vlada ka-
kor tudi narodna skupščina v Angori sta
sklenili, da se odkloni Baldwinov pred-
log o pogajanjih zaradi Mosula.

nemogoča. Menda se naši modni fašisti
vendar ne bodo povzpeli do nebeske tr-
ditve, da je tudi svobodomiselna dikta-
tura mogoča.

Demokracija vzgaja ljudstvo in za de-
mokracijo je treba vzgajati ljudstvo. To
je naloga današnje dobe, dočim je pro-
slavljanje fašizma za one, ki so izgubili
moč in je nikdar več ne dobe.

Seja vlade.

Beograd, 5. januarja. Včeraj popoldne
je bila seja vlade, na kateri se je raz-
pravljalo o tekočih vprašanjih. Minister
za socialno politiko Simonović je poro-
čal o zakonskem predlogu za pobijanje
druginje. Ministrski svet je odobril ta
zakonski načrt, postavil pa se je na sta-
lišče, da je načrt treba takoj objaviti, da
se bo čulo tudi mnenje javnosti. Danes
ob 10. dopoldne bo minister za socialno
politiko sprejel novinarje in jim dal po-
jasnila o novem zakonu. Prometni mi-
nister Krsta Miletić je na seji poročal o
subvenciji oziroma o plačilu pomorske-
mu parobrodarskemu društvu za službo,
ki so jo opravljale njegove ladje na Ja-
dranu na račun države. Odobreni so bili
potrebni krediti, da se more izvršiti iz-
plačilo za mesece april—november 1925.
Slednjič je bil odobren kredit, ki naj
pride v redni proračun za izgraditev pre-
dora skozi Ivan-planino.

VPRAŠANJE NAŠIH DOLGOV FRANCIJI.

Pariz, 5. januarja. Finančni minister
Doumer se je včeraj sestal z jugosloven-
skim finančnim ministrom Stojadinovi-
čem na jugoslovenskem poslaštvu. Raz-
pravljala sta o konsolidaciji jugoslo-
venskih vojnih dolgov.

PASIČ ODIDE V CAVTAT.

Beograd, 5. januarja. Predsednik vla-
de Nikola Pašić odpotuje danes ali jutri
iz Beograda. Raznesle so se vesti, da od-
ide na Francosko. Kakor pa se doznava,
gre le v Cavtat, kjer bo prebil nekaj dni.

PRINC WINDISCHGRAETZ ARETIRAN

Budimpešta, 5. januarja. Včeraj je
v aferi ponarejanja francoskih frankov
nastal nagel preokret. Policija je našla
važne listine, iz katerih se vidi, da je
glavni krivec afeze princ Windisch-
graetz. Ta je bil včeraj aretiran. Zagrešil
pa ni teh stvari iz koristolovstva, temveč
je uporabljal denar v patriotske namene.
Včeraj je bil suspendiran. Šef policije
Nadasdi. Uvedla se je proti njemu pre-
iskava, ker ni vršil službe, ko bi jo bil
moral. Ni še dognano, kje so bili ban-
kovci tiskani, sumi pa se, da se je to
vršilo v državni tiskarni.

KRALJICA MARGHERITA UMRLA.

Rim, 5. januarja. Včeraj ob 12. je um-
rla italijanska kraljica-mati Margherita.
Ob smrtni postelji sta bila navzoča ita-
lijski kralj in kraljica. Ko je nastopila
smrt, je izrazil predsednik vlade Musso-
lini v imenu italijanske vlade kralju in
kraljici brzojavno sožalje. Nato je bil
obeledanjen manifest na narod, v kate-
rem se naglašajo zasluge umrle kraljice
matere. Hkrati je rimski guverner izdal
na meščane proglas, v katerem odreja
pettedensko žalovanje. Glavni tajnik fa-
šistovske stranke je tudi izdal proglas.
Iz inozemstva je prvi izrazil svoje soža-
lje predsednik francoske republike Dou-
mergue.

VESTI O ATENTATU NA RIZO KANA.

London, 5. januarja. Včerajšnji listi
prinašajo vesti iz Bagdada, po katerih je
bil v Teheranu izvršen na novega per-
zijskega šaha Rizo kana bombni atentat.
Riza kan je bil baje težko ranjen. Odbiti
sta mu bili obe nogi. Podrobnosti o tej
vesti še manjkajo. Značilna je druga
vest iz Teherana, da je baje minister zu-
nanjih del podal včeraj ostavko in da je
Riza kan proglasil svojega devetletnega
sina za svojega naslednika.

Za obšoj in razvoj Slovenije.

V sedmem letu ujedinjenja je ostala Slovenija še vedno brez železniške zveze z morjem, katero nujno rabimo, ako hočemo, da bo uspevalo naše gospodarstvo, ki se mora brez te prometne ceste zadušiti.

O nujni potrebi te železniške zveze so si bili vsi činitelji v Sloveniji edini, v početku celo v tem, da more temu namenu zadostiti edinole takozvana Klodič-Hrovat-Kavčičeva proga. To je uvidela celo naša državna železniška uprava, ki je to progo sprejela med ono železniško omrežje, ki se mora v najkrajšem času v interesu javnega blagostanja in v prospeh narodnega gospodarstva zgraditi. Kot nujna posledica tega povsem pravičnega naziranja in upoštevanja državnih interesov je sledila celo uzakonitev te proge.

Zahteva po zgradbi te proge, ki je ob enem javna zahteva cele Slovenije — če se peha kočevski odbor za Musilovo progo, je to le krajevna želja, ki upošteva samo koristi posameznikov in zanemara pri tem splošni interes ne glede na tehnične in terenske ne-

dostatke tega projekta — stopa znova pred javnost, ker naš promet ne more v bodoče več pogrešati tega naravnega in za svoj razvoj tako potrebnega izhoda na morje.

Zato sklicujem v imenu novomeške mestne občine na dan 10. januarja 1926 ob 10. uri dopoldne v dvorani Narodnega doma v Novem mestu javno zborovanje in vabim vse prizadete faktorje, zlasti gg. poslance vseh političnih strank in vse občinske zastope, da se udeležijo javne razprave, na kateri bodo poročali v prvi vrsti strokovnjaki.

Smatral sem za dolžnost novomeške mestne občine, ki je v prvi vrsti na izvedbi tega železniškega programa prizadeta, da nadaljuje započeto delo; istotako smatram za državljansko in posebno slovensko dolžnost, da pomagajo pri tem vsi naši merodajni činitelji, ker je zgradba te proge javna zadeva cele Slovenije in tudi državne obrambe.

Novo mesto, dne 30. decembra 1925.

Dr. Josip Režek, l. r., župan novomeški.

Dunajsko pismo.

ZIDOVSKA »JADRANSKA BANKA« NA DUNAJU V KONKURZU. — NEVLJUDNOST OBMEJNIH POLICAJEV IN CARNIKOV SILNO ŠKODUJE.

Na Dunaju, 2. januarja 1926.

Ali se še kdo spominja mojih člankov o mladinski gorji proti »Jadranski banki«? Takrat sem povedal tudi mnenje ravnatelja znanе velebanke na Dunaju, ki je dejal, da: Uspeh je ta, da velebanke ne zaupajo več »Jadranski banki« groša — ali »Slavenski banki« ne zaupajo — pol groša. — Napovedal sem, da se bo tisto nesrečno rovanje maščevalo. Kar je sledilo, je za Slovence žalosten opomin, kako se delati ne sme! »Jadranska banka« je za Slovence izgubljena. Kaj to pomeni, veste v Ljubljani najbolje. Banka se je rešila v zatonu »Podunavske« in v Sloveaiji likvidirala celo vrsto velikih podjetij, a namesto močne centrale, imate tam le še pomizno podružnico. Koliko eksistence manj!

Lansko spomlad se je »Jadranska banka« rešila — dunajske podružnice. Prevzeli so jo trije bratje Bronner, ki so sprejeli vseh 100 odstotkov delnic. Toda zd se, da novi gospodarji niso dali dunajski »Jadranski banki« dovolj denarnih sredstev, da bi se mogla vzdržati. Dokler ji je stala v pomoč jugoslovenska centrala, se je še mogla boriti za obstanek, ali ko je postala samostojna, je šlo precej naglo navzdol. Koncem junija t. l. je obratovanje ustavila in hotela poslovanje mirno likvidirati. Ali pokazalo se je, da za likvidacijo ni sposobna, in pred nekimi tedni je podala predlog za — poravnavo z upniki. Zastopnik velikega dela upnikov pa ni dovolil poravnave in je podal sodni predlog na — konkurz, ki ga je sodnja sprejela. O tem predlogu je bilo več razprav pred komisarjem, dvornim svetnikom dr. Laubom, ki je ponovno zaslišal knjigovodskega izvedenca prof. Sedlaka. Ta je z gotovostjo izjavil, da je bila banka že l. 1923 pasivna. Ko so likvidatorji banke podali predlog za poravnalno postopanje, so prosili obenem večmesečni rok v svrhu, da izdelajo in predložijo bilanco. Toda to dejstvo samo, da po tolikih težavah šele potrebujejo daljši rok za ugotovitev pasiv in aktiv, je bilo vzrok, da je konkurzni senat odklonil predlog za poravnalno postopanje in je odobril predlog za — konkurz. Upravitelj konkurzne mase je dr. Karol Müller, l. Bartensteingasse 8. Prijave do 1. marca; prva skupščina upnikov 12. t. m., splošna obravnava 18. marca ob 10. predpoldne.

Da boste v Jugoslaviji tako postopanje razumeli, treba pripomniti, da imajo v Avstriji že dve leti zakon o odgovornosti vseh bančnih funkcionarjev (upravni svet in ravnatelj). Pri vas takega zelo dobrega zakona še nimate. Ako bi bila sodnja proglasila poravnalno postopanje, bi se mogli trije bratje Bronner otresti odgovornosti po omejenem zakonu, tako pa bodo odgovarjali z vsem svojim imetjem za vsa pasiva banke. Po mnenju tukajšnjih finančnih krogov imajo Bronnerji dovolj imetja za izplačilo vseh upnikov.

Ze iz dosedanjega zagovarjanja Bronnerjev je razvidno, kako se bodo skušali otresti kazenske odgovornosti, t. j. skušajo pritegniti v odgovornost tudi prejšnji upravni svet. Po mojih informacijah pa se jim ta nakana ne bo mogla posrečiti. Bronnerji so prevzeli živ zavod z lepim imenom, dobrim slovesom, veliko klijentelo, kar vse je tudi velik akti-

vum; trebalo je le, da so Bronnerji dali banki na razpolago dovolj sredstev, kakor se je od njih z gotovostjo pričakovalo, — in banka bi ne šla v konkurz! Ker je večina bivših funkcionarjev v Jugoslaviji, kjer se ni zakona o bančni odgovornosti, bo nakana Bronnerjev le pljuska v vodo. Toda tudi moralno odgovornost bo treba odkloniti!

Svoji slutnji, da ne bo dobrega konca v banki, kateri je stal na čelu Samuel Bronner, sem dal prikrito izraz v dveh dopisih. V enem sem grajal celo to, da se je dunajska »Jadranska banka« še nadalje štilila v dolgo vrsto podružnic jugoslovenske »Jadranske banke«. Na pročelju hiše (krasen vogal za opero, hiša »Rimione Adriatica di Sicurtà«) so bile imenovane vse podružnice v Jugoslaviji. — Pozor torej!

Znano dejstvo je, da so obmejni policaji in carniki silno škodili ugledu države v tujini. Nešteto je dopisov, ki sem jih jaz sam priobčil v raznih listih ter vedno podpisal s svojim poštenim A. G. — Ako bi začel še opisovati, kaj vse se je dogodilo celo meni, ki se znam postaviti za svoje pravo, bi treba polniti »Narodni Dnevnik« cel teden. Vedno me je vodila želja, da bi še enkrat prenehali z orientalsko prakso na naših mejah, kajti bolelo me je, kar sem videl in slišal in kako govoré o Jugoslaviji po vsem svetu. Zadržaje čase sem čital podobne vesti celo v »Slovenskem Narodu« in »Slovenec«. Naj povem še naslednji slučaj:

V neki naši občinski zadevi sem se obrnil na urednika političnega dela pri velikem socialističnem dnevniku. Ko sem mu vse reč razložil, mi je odgovoril: Vse prav, ljubi gospod tovariš, ali — v Jugoslaviji ni prav nič boljše. Poznate me, jaz sem marksist, narodni šovinizem obojam povsod, pri nas in pri — vsi, ali — (in tu mi je naštel celo vrsto grehov iz Jugoslavije, ki sem jih čisto silihal tudi jaz!). Končno mi pripoveduje, kaj se je zgodilo njemu v Mariboru. Vozil se je z Dunaja v Trst. Pohvalil je policijskega uradnika in carnika, ki sta v vozu napravila svoje posle. Bila sta uljudna Evropejca, oba Slovenca! Ali v Mariboru je hotel izstopiti, da si kupi za daljše potovanje malo zalogo jugoslovenskih smotk v tobakarni prav tam nasproti. Ali tu je prihrul na njega vojak (!) ali stražar (!) v srbski uniformi, ki ga je suval in pahnil nazaj v voz ter prav grdo rentalil. Urednik ga opominja, naj vendar lepo pové, kaj hoče, ker on je tuje in se pelje v Trst, — ali v odgovor je dobil »svabsko svinjco«, ki naj govori srbski itd. Neki Slovenec v vlaku ni storil prav, da je vse evetke tistega tepca Nemcu obesil na nos. Urednik je »bil neizmerno ogorčen. Potolažil ga je na Raketu neki carnikovski uslužbenec, ki ga sicer tudi ni pustil — do tobakarne, ali mu je jako uljudno povedal, da je pač tak predpis, — in sam mu je prinesel smotk, pa še napitnine ni hotel sprejeti. Ker je bil to uradni zopet Slovenec, ima ta urednik o Slovencih najlepše mnenje, Srbe pa zmerja z Balkanci! — Ali je treba takih prizorov, ki ne delajo v tujini reklame za potovanje v Jugoslavijo?!

A. G.

Politične vesti.

= Volitve v Delavsko zbornico. Pogajanja med registriranimi organizacijami privatnih nameščenecv za volitve v Delavsko zbornico so privedla do kompromisa in je vložena za to samo lista »Združenih privatnih nameščenecv«. Vsi doseženi kompromisi odpadejo volitve za nameščenecv v Delavsko zbornico.

= K položaju. Iz Beograda se poroča, da je širša rekonstrukcija vlade odložena na februar. Šele tedaj namerava priči Pašić z delom na rekonstrukciji vlade. Prvotna namera vodilnih krogov v radikalni stranki je bila, da se izvede rekonstrukcija na ta način, da bodo v vladi zastopane vse skupine v radikalni stranki. V tem zmislu je tudi nastopil Aca Stanojević, čegar avtoriteti se je posrečilo, da so se vsi spori ublažili. Z druge strani pa se poroča, da ni Pašić za širšo rekonstrukcijo vlade in da tudi ne misli uvaževati želj vseh skupin v radikalni stranki.

= Za lujžo radikalne stranke s Hrvatsko seljake. V novosadski »Zastavi« predlaga neki Hrvat, da se ustanovi iz sedanjih radikalne in radičevske stranke ena stranka. Ta svoj predlog utemeljuje sledeče: Še pred kratkim smo imeli v državi tri fronte: prva in najmočnejša je bila državotvorna, kateri

so načelovali radikali, plemensko skupino so vodili radičevci, dočim sta bila Korošec in Spaho v tretji. S sporazumom je ideja narodnega in državnega edinstva zmagala in vsi plemenski spori so bili likvidirani. Sedaj ni več treba, da se troši lahkomiselno energija za plemenski spor, temveč politika mora kreniti na novo pot. Treba je ustvariti iz obeh vladnih strank eno stranko, bi ki objela ves narod od Maribora pa do Skoplja. Radikalna stranka, kot glavna ustvariteljica sporazuma ima dolžnost, da prevzame iniciativo za uredničenje te misli. Seveda bi bilo pri tem računati tudi z onimi, ki so smrtni sovražniki sporazuma, to je v prvi vrsti s Hrvatsko zajednico in Sv. Pribičevićem. — Nezaupanje med Hrvati in Srbi pada in potom skupnega dela v vladi mora med obema strankama priti do večjega zblizanja. Zato bi se misel enotne stranke lahko izvedla. Če bi radikalna stranka s to mislijo prišla med Hrvate, bi našla mnogo pristašev. — Na ta članek pripominja »Samouprava« sledeče: »Ta članek je napisan v idealističnem nastojanju in v njem so nekatera opazovanja točna, kolikor bo bodočnost in praksi pokazala zmiselnost tega predloga. Do tedaj pa je potrebno, da se ustvari jasnost in raz-

umevanje za vse, kar je dobro, kakor tudi priznanje za ono stranko, ki more objeti s širokim pogledom v svojem programu interese celokupnega našega naroda od Maribora pa do Dževdželijske.« — Mislimo, da je s tem »Samouprava« dovolj jasno povedala, da izhaja predlog »Hrvata« iz vodilnih radikalnih krogov.

= Vreme« proti dr. Korošcu. Na izjavo dr. Korošca v zagrebškem »Obzoru« o stališču SLS do sedanje parlamentarne situacije, je odgovorilo »Vreme« z uvodnikom, v katerem med drugim pravi: »Dr. Korošec govori v imenu Slovencev in Hrvatov, čeprav ima pravico govoriti le v imenu svojih volilcev. Pa če govori v imenu Slovencev, bi se dalo to še nekako razumeti, dočim je njegovo govorjenje v imenu Hrvatov samo vsiljivost.« »Vreme« nato ostro protestira proti temu, da imenuje dr. Korošec sedanje vladno koalicio kot nemoralen aranžma. Voditelj SLS mora biti sicer nezadovoljen, ker ni v vladi, toda zato mora priznati dejansko stanje. Enako zavrača »Vreme« misel dr. Korošca, da bi vsled kronanja kralja moralo priti do koncentracijske vlade. To da je popolnoma zmotna misel, ker more kronanje izvesti vsaka vlada, ki ima tako večino ko sedanja. Še bolj pa zavrača »Vreme« Koroščevo zahtevo, da bi se morale dovoliti SLS gotove koncesije za vstop v vlado. — Med drugim zavrača »Vreme« tudi trditev, da bi se neenako postopalo v državi s Hrvati in Slovenci. Mnenja smo, da bi to trditev ne mogel v Sloveniji zagovarjati niti en list. Najuspešnejši boj proti SLS ni v tem, če se daje dejstva, temveč, če se odpravi to, proti čemur SLS upravičeno protestira.

= Seja glavnega odbora demokratske stranke. Na zadnji seji glavnega odbora se je v glavnem razpravljalo o izvedbi organizacije demokratske stranke in o tisku. Po seji je bil izdan komunique, v katerem se demontira nesoglasje z Živkom Rafajlovičem. V tem komuniqueju se navaja, da je bil na včerajšnji seji izbran poseben odbor, ki bo opravljal vse posle, kar se tičejo organizacije. V tej sekciji glavnega odbora so Ljuba Davidović, Voja Veljković, Voja Marinković, Kosta Kumanudi, Ivan Ribar in Vulović.

= Todorov o novi bolgarski vladi. O novi vladi in o novih osebnostih v njej je bivši bolgarski poslanik na našem dvoru Kosta Todorov v nekem članku beograjske »Politike« napisal tole: Novo vlado bo sestavil najbrže Andrej Lapčev, Makedonec iz sela Resna. Lapčev ima vse odlike najjužnejše slovanske rase. On je lokav in spreten novinar ter spreten politik. On je eden izmed onih političarjev, ki se ne morejo otresti svojega provincializma. Silen je v sredstvih, a šibek v splošnih koncepcijah. Njemu ni mogoče, da se povzdigne do širokega pojmovanja jugoslovenske ideologije. Njegova politika bo razumna, ali navzle temu ne bo niti doma niti zunaj dosegel pozitivnih rezultatov. Lapčev je eksponent makedonstvujočih. Sprememba v bolgarski vladi pomeni nova sredstva in nove osebe, toda iste cilje, kot jih je imela prejšnja. Nova vlada ne bo izpolnila želj bolgarskega naroda in bo ostala sterilna. Dalbog, da ne bi bila tako krvava, kakor je bila Cankovljeva.

= Zarota proti rumunskemu kralju? Ker je uvedena v Rumuniji najstrožja cenzura vseh telefonskih in brozajnih vestí, še ni popolnoma jasn vzrok abdikacije rumunjskega prestolonaslednika. Dasi je nadvse verjetno, da je eden glavnih vzrokov neka dama, s katero se hoče prične Karol poročiti, se vendar mnogo govori tudi o drugih vzrokih. Tako zlasti o nasprotju, ki je vladalo med prestolonaslednikom in ministrskim predsednikom Bratianujem. Vse kaže, da je hotel princ Karol posnemati Mussolinija in da mu je bolj imponiral diktator kakor pa kralj. V zvezi s tem se zatrjuje, da je sklenil Karol z rumunjskimi fašisti zaroto, ki naj bi kralja Ferdinanda odstranila s prestola in uveljavila v Rumuniji fašistovski režim. Diktator Rumunije pa bi postal prestolonaslednik Karol. Dejansko je imel tudi Karol v Parizu, kamor je odšel iz Londona, v nasprotju z očetu dano častno besedo, sestanke s sumljivimi elementi. Poroča se dalje, da je Karol v pismih na kralja in kraljico obo silno napadel, ker da sta samo igrače v rokah Bratianua. — Tudi ženi je pisal princ Karol in ji sporočil, da soglašja s tem, če vloží proti njemu tožbo na ločitev zakona. — Socialisti vseh dežel pišejo pridno komentarije h koraku princa Karola ter se zlasti norčujejo, da je izgubila krona toliko na veljavi, da je postal ideal tudi prestolonaslednikov — Mussolini.

= Aretacije komunistov v Grčiji. Iz Aten javljajo, da je grška vlada aretirala 400 komunistov in jih izgnala na otok Kreto.

= Preureditev italijanske armade. Na seji italijanskega ministrskega sveta se je obravnavalo o novem zakonskem načrtu o vojski. Sklenjeno je bilo, da bodo z ozirom na vojne izkušnje štele italijanske divizije mesto štirih, samo tri pehotne polke. Število divizij pa ostane neizpremenjeno. Zato pa se vpostavlja sicilijanski in sardinski armadni kor, ki sta bila odpravljena po vojni. Tako dobi italijanska armada zopet svojo žandarmerijo, ker se Sardinici v prvi vrsti uporabljajo za udušitev nemirov, ki bi izbruhnili v armadi. Vsi polki dobe v najkrajšem času novo moderno orožje. Bersaljerjski polki se izpremenijo v kolesarje in dobe posebno veliko število strojin. Znatno se okrepi tudi artiljerija, ki bo poleg tega tako pomnožena, da bo odgovarjala številu divizij. Tudi ženijske čete bodo izpopolnjene, predvsem z radioaparati. — Poleg tega bo znatno povečano značno brodogradnjo. Italija se torej pridno oborožuje in pripravlja za svoje imperialistične težnje.

= Poljski socialni demokrati za vstop v vlado. Na kongresu socialno demokratske stranke je opozicija prvič nastopila z zahtevo, da stranka izstopi iz vladne koalicije. Opozicijo je vodil predsednik železničarske organizacije, ker je vlada znižala železničarjem plače. Drugi zopet so nastopili proti sodelovanju v vladi, ker niso v njej narodne manjšine in kmetijska stranka Vitoša. Opo-

zicija je odgovarjal minister Ziemienski, ki je poudarjal, da so vstopili socialni demokrati v vlado zato, ker bi drugače ne bilo mogoče sestaviti vlade. Poljska pa je v točki težkem položaju, da smatra socialno demokratska stranka za svojo dolžnost, da pomaga pri konsolidaciji države. Sicer pa stranka s tem ni pozabila na delavce, temveč more za nje v vladi več storiti ko pa v opoziciji. Kongres se je nato z veliko večino izjavil za vstop stranke v vlado.

ZELEZNICARSKI SHOD V MESTNEM DOMU

V nedeljo, 3. t. m. ob 10. uri se je vršil shod ujedinjenega saveza železničarjev v veliki dvorani Mestnega doma. Shod je otvoril Kopač, naker je bil izvoljen za predsednika Jernejčič. Prvi je poročal Stanko o intervencijah v Beogradu glede kilometrin, nočnih doklad, plačil državnih praznikov itd. Ministrstvo saobračaja bo v večini ugodilo intervencijam. Nato je Kopač poročal o bodočem delu organizacije. K debati sta se oglasila še M. Zorica in Trškan. Izdelan je bil osnutki resolucije, ki ostro protestira, da se delavstvu še ni izplačala razlika plač med oktobrom 1923 in aprilom 1924. Dalje se tudi še ni uredilo vprašanje miloščinarijev. V načrtu je zelo reakcionarna pragmatika in pravilnik, ki ju železničarji odločno odklanjajo. Resolucija zahteva tudi, da se sprejme v službo vse one, ki so bili na podlagi demuniciacij odpušteni po stavki 1923.

Dalje zahtevajo železničarji, da se jim izplačajo vse razlike po prevedbi na urno delo.

Izdelani so tudi predlogi, ki naj se stavijo pri skupščini bolniške blagajne in ki zahtevajo radikalno revizijo vsega proračuna in poslovanja.

Resolucija in predlogi so bili soglasno sprejeti, naker je predsednik zaključil shod, katerega se je udeležilo okrog 300 železničarjev vseh strok in kategorij.

Prosveta.

Na praznik Sv. treh kraljev t. j. v sredo dne 6. t. m. so v Narodnem gledališču v Ljubljani tri predstave. Popoldne ob 15. uri se vprizori v drami Župančičeva žaloigra »Veronika Deseniška«, zvečer ob 20. pa igrajo dramski člani efektno veseligr »Druga mladost«. Operna predstava je ta dan popoldne ob 15. uri ter se poje privrkat v letošnji sezoni kot popoldanska ljudska predstava »Hoffmannove pripovedke«. Glavne vloge v tej operi imajo ga. Lovšetova, g. Banovec in g. Rumpelj. Vse tri predstave na praznik so ljudske in veljajo za nje znižane cene. Predprodaja je od danes naprej pri dnevnih blagajni v operi.

Književnost.

GIOVANNI BOCCACCIO, DEKAMORON.

Prevedel dr. Andrej Budal. I. knjiga. Izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani. Strani 270 in 33 celestranskih ilustracij. Cena broš. izvod Din 56.—, v celo platno vezan Din 72. Luksuzna v pol usnje vezana izdaja Din 100, poštnina Din 3.—.

Dekameron je knjiga le za odrasle. Spada med najznamenitejše v svetovni literaturi in je predstavljen v vse jezike sveta. Izšel je samo v zadnjih dveh stoletjih v več kot tisoč različnih izdajah in več milijonov izvodov. V vseh časih in pri vseh narodih je vzbudil ogromno zanimanje.

Dekameron vsebuje 100 novel, ki si jih v času kuge, ki je divjala l. 1348 po vsej Srednji Evropi in Italiji, pripoveduje deset mladih gospodičen in gospodov na samotnem gradiču blizu Firenze.

Večina novel je zajeta iz ljubezenskega življenja XIV. stoletja, ki je opisano v vseh oblikah od najnežnejšega čustva do najviharnejših, najtemnejših strasti.

Z žgočo ironijo in perečim sarkazmom pripoveduje Boccaccio dogodbe iz nemoralnega in malopridnega življenja pokvarjene duhovščine in redovništva svojega časa. Po vrsti nastopajo vročernvi menihi, zakonolomni opat, nesramni pridigariki nevednež, lahkoverni pater, razuzdani menihi, pokvarjene nune itd.

Tretja vrsta novel je zajeta iz življenja predstavnikov plemiških in meščanskih slojev, ki istotako podlegajo ljubezenskim spletkam in razburljivim dogodkom, kakor so se mogli vršiti le v vročernvi Italiji pred šestimi stoletji.

Za umetnike je bil Dekameron vedno privlačen. Najboljši so ga ilustrirali, od klasičkov do modernih.

Slovenska izdaja je okrašena s sto celostranskimi ilustracijami, ki krasijo originalno izdajo ugledne Sonsoznove založbe. Slike so jako decentne, namenjene pa le odraslim. Izdaja je krasno izvedena in zasluži Delniška tiskarna, ki jo je oskrbela, vse priznanje.

Slovenecem se je prevod Dekameron obetal že pred svetovno vojno. Sedaj ga je oskrbel dr. A. Budal v lepem in gladkem jeziku.

Tiskovna zadruga izda Dekameron v dveh elegantnih in okusnih izdajah v žepnem formatu. Obe izdaji sta okrašeni z ilustracijami, natiskanimi na umetniški papir. Celo delo izide v treh zvezkih.

Kdor se hoče izvrstno zabavati in iz srca nasmejati, pa ne išče povsod nemoralnosti in pohujšanja, naj naroči Dekameron pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Sokolstvo.

»Ljubljanski Sokol« pozivlja članstvo, da se udeležijo pogreba svojega dolgoletnega člana, brata Ivana Kneza v čim največjem številu. — Kroj civilni z znakom.

»Ljubljanski Sokol« opozarja članstvo, na svojo redno glavno skupščino, ki se vrši v četrtek 7. t. m. točno ob pol 8. uri zvečer v društveni telodavnici.

Dnevne vesti.

NAŠE STEDENJE.

Toliko se je govorilo pri nas o štedenju, da bi že zaradi tega morala stvar izgubiti vso vrednost, po znanem pregovoru, da čim dalje se kaka stvar meša, tem slabša tudi postane.

In žalibog dokazuje debata v finančnem odboru, da bo naše štedenje tudi v resnici skrajno slabo izpadlo.

Velikanski dispozičnijski fond, ki so določeni za posamezna ministrstva in nihče ne more kontrolirati, kako se ta denar porabi. Ko pa je opozicija zahtevala, da se ti fond črta, je ostala v manjšini.

Zato pa se je z redukcijo uradnikov prihranilo v ministrstvu za socialno politiko 2 milijona dinarjev. Pri proračunu 12 milijard in še več nam je sedaj v resnici pomagalo!

— **Za pobijanje analfabetizma.** Prosvetni minister je izdal v soboto na vse velike župane, okrajne šolske nadzornike in učitelje okrožnico za pobijanje analfabetizma. Minister ugotavlja uvodoma, da je povprečno 50 odstotkov srbskega in hrvaškega ljudstva nepismenega. Ker bodo zahtevale reparacije zamarnega šolstva preveč časa, je treba uvesti v vsej državi tečaj za analfabete. Minister apelira pri tem predvsem na učiteljsvo. V tečaj se bodo sprejemale osebe obeh spolov od 11. do 20. leta, ki niso obiskovale nobene osnovne šole. Na željo se bodo sprejemale tudi starejše osebe. Tečajji se bodo vršili v šolskih in drugih poslopih, izven v gostilnah. Kot učne moči pridejo v poštev predvsem učitelji in učiteljice po poklicu. Se le v drugi vrsti resne osebe drugih poklicev. Za učila imajo skrbeti občine, oziroma velika županstva. Okrajni šolski nadzorniki so obvezani tečaje nadzorovati. Tečaj bo trajal 4 mesece, v dveh oddelkih po 2 meseca. Razven tega, da se nauči čitati, pisati, seštevati, odštevati in množiti, mora poznati vsak absolvent državne meje ter znati naštet i sosedske države, glavna mesta države in jadranske luke.

— **Vporaba železnih telefonov in brzojavnih postaj.** Na prošnjo poljedelskega ministrstva je dovolil železniški minister, da se smejo posluževati organi hidroelektričnih oddelkov v nujsih slučajih, če ni v bližini pošto-brzojavnega urada, brezplačno železnškega brzojava in telefona. Odredba velja samo za slučaj poplav, in za slučaj grozečih poplav. Železniški brzojavni uradi imajo odpravljati take brzojavke kakor nuje službene.

— **Inspekcija Dela v Ljubljani** objavlja službene: Vsi delodajalci, ki zaposlujejo inozemske osebe (ročne in duševne delavce) se v smislu ministrskega razpisa pozivajo, da nemudoma, najkasneje pa do 15. januarja 1926 predložijo Inspekciji Dela točne sezname vseh inozemcev, ki so bili dne 1. januarja 1926 pri njih zaposleni. V teh seznamih treba posebej označiti one inozemske delavce, oziroma nameščenice, ki so srbsko-hrvaške, ali slovenske narodnosti. Dalje je treba posebej navesti tudi ruske begunce, zaposlene dne 1. januarja 1926 v njihovi službi. Prijavitelj treba vse inozemske delavce, gospodinjske in gospodarske uslužbenice, vajence, uradnike, nameščenice itd. brez oziroma, da-li so si že zaneje poskrbeli uradno dovoljenje za zaposlenje ali ne. Neopravičena opustitev ali zakasnitev, oziroma predložitev nepravilnih in nepopolnih seznamov se bo kaznovala v smislu zakona o Inspekciji dela z obutno denarno globo.

— **Nova policijska odredba za kinematografe v Zagrebu.** Zagrebška policija je izdala te dni odredbo, ki naj prepreči preveliko gnječo ob pričetku kinopredstav. Odredila je, da se ne sme odsej več spuščati vseh ljudi, ki čakajo na predstavo, naenkrat v dvorano, temveč v treh oddelkih; najprej sme vstopiti občinstvo, ki ima listke za balkon in za prvo mesto, nato ono, ki ima listke za drugo mesto in končno ono, ki ima listke za tretje mesto. Policija bo pazila na to, da se bo odredbo strogo izvrševalo. Dalje je odsej prepovedano pušenje tudi v čakalnici. Kdor se ne bo držal predpisov, bo kaznovan.

— **Nobenega podaljšanja zakona o zaščiti najemnikov v Italiji.** S 30. julijem 1926 se ukine v Italiji vsakršna zaščita najemnikov ter uvede zopet popolna svoboda glede stanovanjskih pogodb. Od tega se pričakuje velika pobuda za zidanje novih stanovanjskih hiš. (Samo za Neapolj se podaljša dekret o zaščiti najemnikov do 4. maja 1927.) Ob enem je otvorjen kredit 1000 milijonov lir za podpore posameznim občinam za zgradbo stanovanjskih hiš. S to odredbo je odstranjen zadnji ostanek vojnega mer na polju stanovanjske zakonodaje v Italiji.

— **Rodbina in zakon v sovjetski Rusiji.** Vprašanje rodbine in zakona je problem, ki povzroča sovjetski vladi velike preglavice. Tozadevni zakonski načrt je bil ob priliki zadnjega kongresa odložen z dnevnega reda ter ga proučavajo sedaj politični klubi in drugi merodajni krogi. Dočim kaže občinstvo za predavanja o drugih vprašanjih malo zanimanja, so dvorane, kadar se debatira o omejenih problemih, vedno nabito polne. Tekom zadnjih 14 dni so se vršile v Moskvi tri velike konference, na katerih sta se pretresala izključno ta dva problema. Na eni od tek dveh konferenc je nastopil kot govornik ljudski komisar za narodno zdravje Semaško, ki je zagovarjal novi zakonski načrt ter branil pri mladino glede očitka pokvarjenosti. Dejal je med drugim: »Listi, ki obsojajo mladino, so večinoma starejši in izkušeni ljudje. Predpisujejo mladini, da naj bo dobra, pozabljajo pa pri tem, da je mladina mladina. Sovjetski zakon zastopa trajno zvezo moža in žene. Kljub temu pa ne predvideva nobene kazni za žensko, ki sklene z moškim samo fakično razmerje in najsi obojajo prababice in pradedje tako zvezo, kolikor hočejo. Za komisarjem Semaškom je govoril zastopnik komisarja notranjih del Boldirev. Sledila je burna debata, ki se je udeležilo veliko šte-

vilo strokovnjakov in nestrokovnjakov, vendar tudi ta konferenca ni prišla do soglasnih zaključkov.

— **Kolonizacija češkoslovaških državljanov v Rusiji.** Kot poročajo nekateri češkoslovaški listi, se prične v slučaju, da pride do priznanja sovjetske Rusije od strani češkoslovaške vlade, pregovori glede možnosti obširnejše kolonizacije Rusije s češkoslovaškimi državljani. Kolonizacija naj bi se vršila na podlagi obširnih agrarnih koncesij. Pri Masarykovi akademiji dela leži več tisoč prošelj — med njimi tudi materialno bolje situirani češkoslovaški poljedelci in obrtniki — za omogočenje naselitve v Rusiji.

— **Italijanska akademija znanosti.** Italijanska vlada namerava ustanoviti v Rimu veliko akademijo znanosti. Akademiji bodo pripadali najuglednejši italijanski učenjaki, literati in umetniki. Govori se, da postane Gabriele d'Annunzio prvi član akademije znanosti, če ne celo njen predsednik.

— **Vojaška vzgoja mladine v Italiji.** Italijanski ministrski svet je sklenil, ustanoviti splošno mladinsko organizacijo, ki bo temeljila na fašistovskih principih in katere smoter bo vojaško izvežbanje mladine.

— **Zvišanje ameriškega priseljenškega kontingenta.** Kot poročaj iz Washingtona, bodo podvzeli farmerji pri priseljenški komisiji zbornice korake, da bi se zvišalo dovoljeno število priseljenikov v Zedinjene države. Zvišanje žele doseči, ker jim primanjkuje poljskih delavcev.

— **Moralna povenjska katastrofa.** V budimpeštanskem novinarskem in pisateljskem društvu »Athos« je imel na novega leta dan ugledni madžarski publicist Evgen Rakosi govor, v katerem se je dotaknil tudi atere ponarejenih bankovcev. Dejal je med drugim: »Zoper nas se niso dvignile samo prirodne moči, nad nas je prišla tudi moralna poplava. Naši listi so polni senzacij, umorov, pomeverb, tatvin in izgrezov, tako, da nimamo prostora za produktivno delovanje. Trenutno aretirajo inozemske oblasti gospode, ki so uživali tu velik ugled, ki so imeli stike z najuglednejšimi krogi in ki so sedaj razkrinkani kot ponarejevalci denarja. To je za nas velika katastrofa. Obupani ljudje so polvarjali tudi preje denar. Če pa hodijo v inozemstvo ugledni gospodje, da razširjajo tam falzificirane bankovce, prostiutirajo s tem našo čast. Toda niti to še ni dovolj. Kajti dotični trdijo, pred inozemskimi sodniki, da so izdelali in sproveli v promet te novčnice v patriotične namene. To je pa tako merilo nemoralne poplave, da jo bomo težje prestali kot povodenj, s katero je pokrila narava naša polja.

— **Iz državne službe.** Rudolf Zolner je imenovan za računskega uradnika na nižji poljedelski šoli na Grmu pri Novem mestu.

— **Slušatelji ljubljanske univerze šepindisti.** Minister prosvete je podpisal odlok, s katerim dobe državno štipendijo sledeči študenti ljubljanske univerze. Na pravni fakulteti Matija Primus, Josip Mihelak, Bogdan Merhar, Milica Seneković, Joško Dolenc, Ciril Golouh, Anton Konjar, Zvonimir Guljevič, Boris Kremovc in Rudolf Podpac. Na tehniški fakulteti: stavbni oddelke: Vladislav Eleršek, Nikola Janković, Igor Lončar, Evgen Ponič, Jože Pajnik, Branko Lenarčič, Josip Cernigoj in Zivko Zumer; na strojnem oddelku: Miroslav Andolšek, Pavel Gušperin, Slavko Gorjup, Janko Hafner, Ivo Kleinschrott, Gjorgje Kosić, Anton Kuhelj in Anton Purko. Na medicinski fakulteti: Jernej Černe, Stane Jereb, Slavko Prevec, Anton Pravička in Avguštin Rutar.

— **Odlikovanje v naši vojski.** S srebrno medaljo za vestno službovanje so odlikovani: Orožniški narednik Od. Böhm, aviačična podnarednika Ant. Simenc in Stanko Drnovšek, orožniški korporala Alojzij Avguštin in Dane Poljak, naredniki Slavko Gunčar, Feliks Rus, Josip Kavčič in Ivan Velikonja ter podnaredniki Ivan Kramarič, Stanko Fon, Edmund Globelnik, Josip Tonik, Ciril Pibernik, Alojzij Oblak in Evgen Stancar.

— **Smrtna avtomobilska nesreča italijanskega princa.** 20 letni italijanski princ Julij Laute della Rovere je v soboto popoldne 80 kilometrov od Rima z avtomobilom ponesrečil. Par ur nato je umrl v bolnici.

— **Eksplzijska katastrofa v Grünbachu.** Iz Wiener Neustadta poročajo: V premogovniku v Grünbachu se je vnel iz doslej nepojasnjene vzroka premogov prah. Nastala je eksplozija, pri kateri je ponesrečilo pet rudarjev, od teh sta dobila dva zelo težke opekline.

— **Razburljiv prizor v cirkusu.** Pri eni od zadnjih večernih predstav znanega cirkusa Kludsky, ki se mudi trenutno v Florenci, se je odigral zopet razburljiv prizor. Med predstavo je napadel velik severni medved enega od uslužbenecv. Uslužbenec je udaril medveda z železnimi vilami po glavi ter skočil v sosedno kletko. Toda vsled dogodka so bile zverj tudi tam razdražene ter so se vrgle na uslužbenca. Prihitej je krotilec, ki je zverj s par strelj prestrašil. Ranjenega uslužbenca so prenesli v bolnico. Beli medved, ki je vreden 30.000 Din, je poginil.

— **Sto zlatih plačal za umor lastnega očeta.** V Lachnuwiku (pri Lodzu) so našli pred par dnevi umorjenega vaškega župana Jana Petraczeka. Policija je prišla kot osumljenca nekega hlapca, ki je priznal, da je izvršil umor po naročilu Petroczekovega sina, ki mu je plačal zato 100 zlatih. Povod temu je bilo dejstvo, da oče ni hotel privoliti v od sina nameravano poroko.

— **Skrivnosten umor Poljaka na Francoskem.** V bližini Tonnay-Charente-a je bil izvršen te dni na moža Poljaka misteriozen napad. Mladi mož se je vračal od svoje neveste. Nenadoma so navalili nanj štirje maskirani možje, mu zamašili usta, ga zvezali, vrgli na pripravljen avtomobil ter se z njim odpeljali. Med potjo so mu vili v usta neko ostro kislino, nakar so ga po več trajajoči divji vožnji odložili v nekem gozdu. Kljub strašnim bolečinam se je posrečilo Poljaku,

da se je razvezal ter privlekel do prve hiše. Kmet mu je odprl, dal kozarec vode ter poklical zdravnika, toda bilo je prepozno. Predno je prišel zdravnik, je Poljak umrl.

— **Nasilen pijanec.** Te dni je prišel na dunajsko policijo ključavničarski pomočnik Josip Flicker ter izjavil, da je brez srede, ker sta ga žena in tašča zapodili iz stanovanja. Nato je mirno obsedel. Kmalu nato so prišli sostanovanci, ki so povedali, da je Flicker zabodel doma v prepiru svojo ženo in svojo taščo z nožem. Žena leži zabodena na levo stran prsi nezavesna, dočim je mogla tašča, ki je ranjena samo na roki, priklicati še pravočasno ljudi. Flicker, ki je bil trenutno brezposeln, ima dva otroka v starosti od 3 mesecev do 5 let. Dejanje je izvršil, ker je prišel pijan domov in sta ga ženski osteli.

— **Samomor v kinematografu.** Te dni si je pogljal v nekem dunajskem kinematografu med predstavo neki vojak kroglo v sence. Vzrok samomora je ostal nepojasnen, ker je samomorilec kmalu nato umrl.

— **Dojenček z abnormalnimi srecem.** Na praški kliniki je umrl v soboto neki dojenček, ki je imel srce zunaj telesa. Živel je sedem dni. Zdravniki so opazovali skozi z električno svetiljko razsvetljeno stekleno kroglo, ki je varovala srce pred zunanjimi vplivi, poedine faze delovanja srca ter jih posnemali na film. Film je dolg okrog 300 metrov. Otrok je bil do zadnjega vzdihljaja miren ter je jedel s tekom. Doslej so znani samo štirje taki slučajji.

— **»Gospodinski koledar« 1926.** Danes je izšel »Gospodinski koledar« za leto 1926. Cena Din 18.—. Napredaj je v vseh ljubljanskih knjigarnah. Člani Jugoslovenske Matice ga dobijo za ceno 14 Din v pisarni Jugoslovenske Matice, Selenburgova ulica 7-II., odnosno pri vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji.

Ljubljana.

1.— **Udruženje jugoslovenskih inženjerov i arhitektov** — Sekcija Ljubljana vabi na 3. strokovno predavanje, ki se bo vršilo v petek, dne 8. januarja 1926, ob 20. uri v družabnem lokalu Sekcije v 2. nadstropju »Kazine« (vhod s Kongresnega trga). Predavala bodoča gg. ing. Alojz Hrovat in ing. Ivan Müller-Petrić o predmetu: Zveza Slovenije z morjem. Vabljeni so vsi člani in po njih vpeljani gostje.

1.— **Zivinski sejem v Ljubljani.** Ker je v sredo 6. januarja praznik, se vrši Zivinski sejem v Ljubljani v torek dne 5. januarja 1926.

1.— **Sluga izgubil na vogalu Bleiweisove in Dunajske ceste denarnico z vso tedensko plačo.** Poštenj najditelj se prosi, da jo odda na upravo Dnevnika.

MADŽARSKI PANAMA.

Falzifikatorji pripravljali monarhističen puč.

Od razkritja afere falzificiranih 1000 frankovskih bankovcev je preteklo že 14 dni. Kljub temu pa se madžarskim oblastim ni posrečilo ugotoviti, kje so se novčnice tiskale.

Na njeno veliko presenečenje pa so prišli v Budimpešto nenadoma holandski policijski uradniki in detektivji, prišli so tudi razni francoski funkcionarji z detektivskim aparatom in pričeli so na veliko jezo madžarskih irendističnih krogov obširno, energično in temeljito preiskavo, ki je vedla do presenetljivih rezultatov. Na zahtevo francoskih detektivov je bil aretiran komorni sluga kneza Ludvika Windischgrätza Kasper Kovacs, obdolžen, da je razširjal v Budimpešti potvorenje novčnice. Neki trgovec je izjavil, da se mu zdi, da je Kovacs identičen z individualjem, ki je menjal pri njem falzificiran 1000 frankovski bankovec. Kovacs je tajil in ker trenutno ni bilo boljših dokazov, so ga zopet izpustili.

Tudi princ Ludvik Windischgrätz, bivši sekcijski šef v avstroogrskem zunanjem ministrstvu in zaupnik bivšega cesarja Karla, je bil zaslišan. Izjavil je, da mu o Kovacovi krivdi ni ničesar znanega. Na njegovo lastno prošnjo je izvršila policija v njegovem stanovanju hišno preiskavo, ki pa je ostala brez uspeha. Francoski detektivji, ki so stali na stališču, da je treba princa in njegovega slugo aretirati, so se nato odpeljali iz Budimpešte.

Naknadno je dobila budimpeštanska policija iz Amsterdama poročilo, da so zaplenile tamkajšnje oblasti 10 poštnih paketov, v katerih so bili ponarejeni 1000 frankovski bankovci. Paketi so bili naslovljeni na znane tam aretirane osumljence. Te pakete je, kot se je tedaj izkazalo, poslal polkovniku Jankovicu, ki je zaprt v Haagu, Kovacs.

Na to je prišla nizozemska policija zgolj po naključju. Kovacseva dva otroka se nahajata namreč že dalje časa na Holandskem pri nekem bankirju, kamor jih je poslala madžarska liga za pomoč otrokom. Otroka sta pisala domov svoji materi, naj jim pošlje denarja. Mati ni imela denarja. Spomnila pa se je, da je videla v miznici svojega moža neke inozemske bankovce, zato jim je poslala enega od teh. Otroka sta ga izročila bankirju, ki pa je ugotovil, da je bankovec falzificiran. V svoji velikodušnosti je otrokoma novčanic odgovarjajoči znesek kljub temu izplačal, novčanic pa je izročil policiji.

Ko so bili Jankovics in sodrugi nato aretirani, je ugotovila policija, da se ujemajo serijske številke ponarejenih 1000 frankovskih novčanic, ki so jih našli pri njih s serijskimi številkami novčanic, ki jo je poslala Kovacseva žena svojima otrokoma.

Radi tega je budimpeštanska policija sedaj Kovacsa znova aretirala. Ob enem je izvršila pri njegovi ženi hišno preiskavo. Pri tej priliki so se našli dokazi za to, da je dobil Kovacs bankovce od prinčevega tajnika Deziderija Rabe. Zato je bil aretiran tudi Raba.

Vse krivce je izsledila torej inozemska policija. Madžarska policija je hotela izvrva

sivar pollačiti, pa tudi pozneje, pod presijo rezultatov, ki jih je dosegla inozemska policija, je vodila preiskavo tako, da je bilo jasno, da je hotela stvar sabotirati.

Afera zavzema vedno večje dimenzije. Iz Amsterdama poročajo, da je bila pristnost diplomatskega potnega lista polkovnika Jankovicsa nepobitno dokazana, prav tako dejstvo, da so bili njegovi kot kurirska priljaga označeni kovčki v budimpeštanskem zunanjem ministrstvu uradno zapečateni. Vse to in še drugi indici dokazujejo nepobitno, da so bile budimpeštanske oblasti s falzifikatorji v zvezi.

Falzifikatorji so sami gentlemani: Raba, tajnik in zaupnik kneza Windischgrätza, se je mudil svoječasnno po knezovem nalogu opetovano v Švici pri bivšem kralju Karlu, pozneje pa pri bivši kraljici Ziti, Marsovski, ki sedi v Haagu, je bil tajnik Habsburgovca Albrehta, polkovnik Bauer — ki sicer še ni aretiran, pač pa ga spravljajo z zadevo v zvezo ter se živo zanimajo zanj francoski detektivji, ki imajo dober nos — je nekdanji dobri prijatelj Ludendorffov. Istotako so vsi ostali same osebe iz najboljših družbe.

Navadno dobro informirani krogi trdijo, da so pripravljali falzifikatorji gentlemani monarhističen puč. Da ni prišla afera predčasno na dan, bi bili dobili Madžari za Božič fašistovsko diktaturo s Albrehtom Habsburško-arpadskim na čelu.

Gospodarstvo.

BORZA.

Ponedeljek, 4. januarja 1926.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921 bl. 78; Loterijska državna renta za vojno škodo den. 315, bl. 317; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 200, bl. 202, zaklj. 202; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 210; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 104; Prva hrvaška štedionica, Zagreb bl. 948; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 50; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 125; Združene papirnice Vevče, Gorice den. 125; »Stavna družba« d. d., Ljubljana den. 100, bl. 110; »Sešir«, tovarna klubukov d. d., Škofja Loka den. 115, bl. 120.

Blago: Smrekove deske, paralelne, 4 m, I., II., III., monte, od 16 cm naprej, od 18, 24, 28 mm debeline, media 24-25, feo vag. meja den. 540; mecesnove deske, od 18 cm debeline naprej, od 16 cm širine naprej, feo vag. nakladalna postaja bl. 600; trami, monte, feo meja 2 vag. den. 290, bl. 290, zaklj. 290; pšenica domača 76, feo vag. slov. post. bl. 300; pšenica bačka, feo nakladalna postaja bl. 300; koroza, umetno sušena, feo vag. nakladalna postaja 5 vag. den. 155, bl. 155, zaklj. 155; koroza nova, feo vag. nakladalna postaja bl. 123; koroza nova, feo vag. Postojna tranz. bl. 172.50; ajda domača, feo vag. slov. postaja bl. 260; proso domače, feo vag. slov. postaja bl. 215; otrobi drobnji, feo vag. naklad. postaja bl. 130.

BORZE.

Zagreb, dne 4. januarja. Devize: Newyork izplačilo 55.25—56.85, ček 56.176—56.776, London izplačilo 273.53—275.58, ček 0—274.4, Pariz 213.2—217.2, Praga 166.66—168.66, Curih 1089.2—1097.2, ček 1089.5—1097.5, Milan izplačilo 227.03—229.43, ček 227.03—229.43, Bukarešta 26.5—27.5, Berlin 1340—1350, Dunaj 793—803, Budimpešta 0.0791—0.0801.

Curih, dne 4. januarja. Beograd 9.16, Newyork 517.375, London 25.1025, Praga 15.325, Pariz 19.825, Milan 20.87%, Bukarešta 2.375, Dunaj 73.0375, Sofija 3.69, Berlin 123.20, Budimpešta 0.007255.

To in ono.

KONEC ŠPIJONA.

Londonski listi so poročali pred kratkim, da je bil neki angleški pustolovec, kapiten Reilly na Ruskem na povelje »Čeke« ustrelijen. Sedaj objavlja eden od njegovih prijateljev v listu »Sunday-News« podrobnosti iz življenja tega moža, ki je v svojem skoro bolestnem pohlepu po slavnih činih vedno in vedno tvegaj življenje ter iskal namenoma največje nevarnosti, kjerkoli so se mu le nudile. Reilly je vedno govoril, da je njegova najbolj vroča želja, da bi poginil na čim najbolj romantičen način, in reči moramo, da mu je usoda to željo izpolnila.

Ko je izbruhnila vojna, se je javil takoj kot prostovoljec. Uvrščen je bil k infanteriji, toda kmalu se je pritožil, da se mu zdi življenje pri tej vrsti orožja »prepuhljivo«. Zato so ga prestavili k zračnemu brodivju. Tu se je odlikoval s posebno bravuro, toda tudi tega življenja je bil kmalu sit. Prestavili so ga k špijonažnemu oddelku. Tu je našel polje, ki je odgovarjalo njegovi pustolovski naravi najbolje. Ko je bilo sklenjeno premirje, ga je vporabila angleška vlada za špijonažno službo v sovjetski Rusiji. Kjer je bila njegova mati Rusinja, je govoril izborna ruski. Tako je prišel koncem leta 1918 v Moskvo preobleden v Ruso, ki se je vrnil iz ujetništva ter hoče uživati blagoslov boljše viza. Kmalu je zavzel v sovjetskih krogih vodilno mesto. V kratkem času je postal vpliven uradnik sovjetske vlade, dokler ni bil končno nekega dne izdan. Toda tudi tedaj ga niso pustili njegovi živci na cedilu. Igral je tako dobro komedijo, zagovarjal se je tako spretno, da je bil končno mož, ki je prišel iz Anglije ter ga obdolžil špijonaže, sam kot slepar aretiran. Kljub temu pa se je zdelo Reilly-u umestno, da je izginil. Iz njegovega bega so spoznali, da so imeli vendarle res opraviti z angleškim špijonom. »Čeka« je razpisala na njegovo glavo veliko svoto. Uradniki »Čeke« so dobili povelje, da ga brez nadaljnega ustrele, kjerkoli ga srečajo.

Kljub temu je prišel Reilly še opetovano na Rusko. Kot zatrjuje njegov prijatelj, je bil tudi on tisti, ki je dosegel, da je dobila angleška vlada v roke znano pismo Zinovjeva. Tudi v Rusiji so morali vedeti o tem, kajti kmalu nato je bil Reilly obveščen od svojih moskovskih prijateljev, da je bila premija, razpisana na njegovo glavo, znatno zvišana

ter da je razposlan opis njegove osebe po vsej Rusiji. To je bila za moža njegovega kova samo vzpodbuda za vedno drzejše čine. Podal se je v Pariz, kjer se je pogajal z zastopniki »provizorične caristične vlade«. Ti so iskali moža, ki bi ugotovil mišljenje ruskega kmeta. Reilly je bil k temu pripravljen. Čakal

je več tednov ob meji, nakar je riskiral. »Imam občutek, kot da je to moja zadnja avantura«, je dejal pred svojim odhodom svojim prijateljem. Njegova slutnja ga ni varala. V kmeta preoblečenemu se je posrečilo dobiti v vasi Alekule službo. 14 dni je delal na polju z odprtimi ušesi in očmi. Mogoče,

da je bil vendar malo manj previden kot sicer, mogoče se je čutil preveč varnega: Nekega dne so stopili predenj uradniki »Ogpu«-a, prejšnje »Čeke«, ki so ga brez nadaljnega ustretili. Kapiten Reilly je bil od leta 1923 poročen z znano igralko Pepito Bobadillo, udovo dramatika Haddona Chambersa.

Okupnjaku okoli sveta.

Episla Robert Krat.

Seveda prodirajo takoj dalje, razsvetljujejo si pot z žarometom.

Kakor obokana jama pa ni prav nič peklenskega, temveč prav čedna. Vso širjavo zavzema struga, na belem peščenem dnu pa je videti le malo zlata, to pa zato, ker teče voda v globoki, ozki strugi zelo hitro.

Georg motri pozorno vodo.

»Zdi se mi, kakor da...«

Ne konča stavka, vzame čisto posodo, jo pritrdi na železno roko in zajame vode.

Ko potegne posodo skozi okence, je ne zapre hitro, kot so to storili preje, temveč jo pusti kar odprto.

»Zapri okno«, opominja Leonor, »res ne potrebujemo še več borove kisline!«

Georg pa odpre še večje okno in se nasloni ven.

»Ah, tu je najkrasnejši svež zrak!«

Ostali se prepričajo, da je to resnica. Čutijo tudi šibek zračni tok, ki prihaja iz votline, slišijo tudi šum, kakor od vodopada in uganka je rešena, še preden so na cilju.

V ozadju votline je vodopad, in voda ne prihaja direktno iz gore, temveč iz zemeljskega površja, kjer je že v dotiki z zrakom, morda pada že tudi tam in tako potegne voda zrak s seboj, in sicer toliko, da tu vedno

(171) nekoliko piha. Zato je ta voda tudi mrzla in nima nikakih kislin.

To je krasno odkritje in istinitost razlage, se pač pokaže kmalu kot pravilna.

Pač je ogromna jama, najmanj tristo devetdeset metrov se še peljejo, potem pa vidijo vodni in zračni izviri.

Pokaže se jim čudapolna slika, kakor v pravljici.

Iz srede visokega stolpa prihaja voden žarek, debel najmanj pol metra in se zliva v majhno jezero, ki si ga je v tisočletjih izkopal sam, in dno jezera se kar blešči samega zlata.

Sicer je prostorna dvorana in ker je jezero ne napolnjuje popolnoma, se lahko peljejo kroginkrog njega.

To tudi store, in kar nagledati se ne morejo krasne naravne igre, ki jo še povišuje električna luč, zlasti, če posveti zlato, da je res kakor v pravljici.

»Odkod neki prihaja vsa ta voda?« vpraša Leonor.

Če ne zadostuje gora, da bi vlovila toliko deževnice, ki bi napolnila bazen, iz katerega prihaja vodopad, potem prihaja voda po podzemeljskem kanalu, kakor najdemo mnogokrat, da izvira studenec vrh gore, kjer je popolnoma izključeno, da bi se nabrala deževnica.

Sedaj si hočejo ogledati natančneje površino gore.

Ko zapre vsa okna peljejo iz jame.

Družba je jako presenečena.

Kakor je Georg že rekel, je gora v bližini povsem drugačna, kakor so menili. Le majhen hribovit prehod, potem se dviga deset metrov zelo strmo, nato pa je pobočje zopet poševno in na njem rastejo grmovi in drevesa kakor v vsej Meksiki. Tako daleč pač ne sega strupena atmosfera. V pol ure so krog gore, a nikjer ne najdejo poševne ploskve, po kateri bi zlezal avto; človek bi morda to še storil, a kaj, ko ne smejo iz avta. Tu je zopet strupen zrak.

»Ali res ne moremo preko te meje smrti?« stoka Leonor.

»Le s pomočjo potapljaškega aparata, ki ga pa nimamo.«

»Če bi zadržali sapo in hitro plezali? Tam zgoraj zopet smemo dihati.«

To je misel. A tu to ni mogoče; peljejo se še enkrat krog gore in spoznajo, da tega ne morejo nikjer storiti. Povsod bi bila prav nevarna plezalna tura, ki bi trajala najmanj deset minut, in več kot eno minuto je pa težko zadržati sapo.

»Vrnem se sem in prinesem s seboj potapljaško obleko,« izjavi Leonor.

47. V osamljenem svetu.

Podajo se zopet v jama, da naberejo iz jezera zlatih kamenčkov. Najenostavneje e skočiti v vodo. Voda sega le do pasu, ko pobirajo zlato se jim ni treba potapljati, a vseeno store to, se vsaj enkrat kopajo; kopalne obleke imajo itak s seboj v avtu.

Svojim znancem napravite veselje

s primernim darilom in to je le mogoče, če iste kupi pri

tvrdki

JOSIP PETELINC - Ljubljana

ki ima veliko zalogo žepnih robcev, rokavic, nogavic, pletenine, srajce za gospode, toaletne potrebščine, samoveznice, angleške šifone, fine krole, vezeno čipke, torbice, nahrbtnike, police in še veliko, veliko drugih lepih in potrebnih stvari po znatno znižani ceni. — Na veliko in malo!

Najbolje se kupi brez dvoma

„PRI NIZKI CENI“

Ignac Žargi - Ljubljana

Sv. Petra cesta.

Nudi cenj. odjemalcem veliko izbero raznega perila, nogavic, rokavic, zimске trikotaže ter raznih volnenih površnih jopic, jumperjev, moških sviterjev, otročjih obleke in jopic itd. Nadalje raznih vezenin, svile, kravat ter sploh veliko izbero za krojače in šivilje.

„GROM“

GARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDIČJSKI BUREAU

LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 41.

Haslov brzojavkam: „GROM“.

Telefon Interurban

Štev. 454.

PODRUŽNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. B. za ekspresne pošiljke.

MALE OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 5.—, vsaka nadaljna beseda

+ 50 par.

50.000 Din

posijala išče izumitelj umotvora epohalne važnosti, odnosno bolje situiranega sotrudnika. Cenjene ponudbe poslati na upravo lista pod značko »Izum«.

Kupi se

dobro ohranjen otroški voziček. Ponudbe na upravo pod »Voziček«.

Instrukcije

sprejme osmošolec. Ponudbe na upravo lista pod: Osmošolec.

Inteligenten

mlad gospod, osamljen, ker mu vsakdanjemalenosti ne zadostujejo, želi spoznanstvo z enako gospodično, oziroma samostojno damo, (ne čez 20 let). Poznejša šenitev ni izključena. Cenj. dopise pod: »Aphrodite« na upravo lista.

DRVA - ČEBIN

Valfova ulica 1/II. - Telefon 56.

Kontoristinja

zmožna vseh pisarniških del išče službe. Gre tudi na deželo ter nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe prositi na upravo lista pod: »Natančnec«.

Fotografski pomočnik

dober in spreten, ki mu je dobro znano vse fotografsko delo kakor tudi posnemanje, se išče. Ponudbe je poslati na Atelier Michajlovič, Negotin (Krajina), Srbija.

Širite „Narodni Dnevnik“!

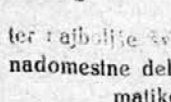

Ne kupite prej nobenega šivalnega stroja, dokler ne ogledate in preizkusite

JOSIP PETELINC-a

strojev znamke

Gritzner, Adler, Phoniks

ter najboljše žensko plahe stroje „DUBIED“

Večletna garancija!

Na malo!

nadomesne dele, čolničke, igle za vse sisteme, pnevmatiko, dele za kolesa, olje t. t. d.

Delavnica na razpolago!

Na veliko!

Miški

upokojeni samski državni uradnik se sprejme kot tajnik večjega, odličnega podjetja v Sloveniji. Ponudbe s curriculum vitae pod »Tajnik« na upravo tega lista do 31. dec. t. l.

Med. tračani

najfinejši v posodah po 50 kg razpošiljam proti povzetju 725 Din, pri nakazilu denarja vnaprej za 700 Din franko kolodvor Borovo. Franjo Kollar, velečebelar, Borovo-Vukovar.